

Το τελευταίο οχυρό: Εδώ λίγοι σταμάτησαν πολλούς

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Του Σάββα Παυλίδη

Τὸ Ὅχυρὸ Λίσσε πήρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸ τότε χωριὸ Λύσσα, ἄγνωστο γιατί ὀνομάστηκε ἔτσι, πὺν σημαίνει περίβλεπτος ἢ καταφανὴς (τώρα τὸ ὄχυρὸ ὀνομάζεται Λίσσε καὶ τὸ χωριὸ ὀνομάζεται Ὅχυρό).

Τὸ 1923 κατέφθασαν πρόσφυγες κυρίως ἀπὸ τὸν Πόντο κατὰ ἑκατοντάδες, μὲ τὸ μεγαλύτερο κύμα προσφύγων νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν περιοχή τῆς Κερασούντας καὶ τῆς Σάντας. Τότε τὸ χωριὸ τὸ κατοικοῦσαν κυρίως Τοῦρκοι καὶ Βούλγαροι, ὀνομαζόταν Λίσσα καὶ ὑπαγόταν στὴν κοινότητα Ζυρνόβου (σημερινοῦ Νευροκοπίου).

Τὸ 1936 ἀρχίζουν στὸν ὑπερκείμενο λόφο τοῦ χωριοῦ ὕψους 220 μέτρων τὰ

όχυρωματικά έργα του Μεταξά, που θα κάλυπταν τη μεθόριο με τη Βουλγαρία (γνωστή και ως «γραμμή Μεταξά»).

Πολλοί από τους κατοίκους εργάζονται στα έργα για να συμπληρώσουν το εισόδημά τους. Με την κύρηξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (Β΄ΠΠ), πολλοί κάτοικοι λόγω του ότι το χωριό αλλά και η γενικότερη περιοχή βρίσκονται σε εμπόλεμη ζώνη, διασκορπίζονται στα χωριά της Δράμας.

Στις 6 Απριλίου 1941 ξεκίνησε η “Μάχη των Όχυρων” με τις κατά πολύ υπέρτερες συνασπισμένες Γερμανικές και Βουλγαρικές δυνάμεις να προσβάλλουν το Όχυρό.

Το πείσμα και η απaráμιλλη γενναιότητα επέφεραν στους εισβολείς και κυρίως στους Γερμανούς μεγάλες απώλειες, και, τελικά, μη μπορώντας να τα καταλάβουν, τα παρέκαμψαν. Σύντομα όμως επήλθε το τέλος του πολέμου για την ήρωική Ελλάδα, η οποία μαχόταν σε 3 μέτωπα πλέον (Αλβανίας, Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρίας) έναντι όλων των δυνάμεων του άξονα με πενιχρά μέσα.

Έτσι, οι υπερασπιστές των Όχυρων που δεν είχαν πέσει, αναγκάστηκαν να τα παραδώσουν και να αποσυρθούν, κερδίζοντας τον σεβασμό των κατακτητών σε όλα τα επίπεδα, συμπληρώνοντας μία χρυσή παράγραφο στην ένδοξη Ελληνική Ιστορία.

Με τη συνθηκολόγηση της χώρας μας, οι Βούλγαροι έμειναν στα χωριά, που στην ουσία τους χάρισαν οι Γερμανοί, και δεν επέτρεπαν στους κατοίκους την επιστροφή τους σε αυτά.

Έτσι λοιπόν πολλοί κατέφυγαν σε χωριά της Θεσσαλονίκης και γύρισαν πίσω μετά το τέλος του πολέμου το 1945. Μετά την επιστροφή των εκδιωγμένων κατοίκων, όπου βρήκαν τα σπίτια τους διαλυμένα και καμένα, ξεκίνησε πάλι η ανοικοδόμηση του χωριού.

Σήμερα, επάνω στον λόφο Λίσσε υπάρχει το μουσείο με μεγάλη έκθεση ιστορίας που αξίζει να το επισκεφθεί οποιοσδήποτε περνάει από την περιοχή. Κάθε χρόνο στις 6 Απριλίου γίνεται αναπαράσταση της μάχης παρουσία παλαιμάχων και από τις δύο πλευρές. Λεωφορεία γεμάτα κόσμο έρχονται και από τη Γερμανία.